

Kunnskap

Etter bestått spesialfag har studenten

a) Avansert kunnskap om:

- Rettskildene i reindriftsretten og spesielle metodiske spørsmål, herunder spesifikke metodiske forhold, som betydningen av rettspraksis og samisk sedvanerett vis å vis skreven lov, samt vekten og betydningen av internasjonal urfolksrett på forskjellige nivå.
- Konstitusjonelt og folkerettslig vern av reindrift og samisk kultur og næringer, herunder om Grunnloven § 108, folkerettens regler om vern av reindriften som samisk kulturbærer i SP artikkel 27, ILO 169 og dens inkorporering i norsk rett, landrettigheter og konsultasjonsregler, FNs erklæring om urfolks rettigheter, forpliktelser, FNs konvensjon mot rasediskriminering og utkast til Nordisk samekonvensjon.
- Vilkår for erverv og anerkjennelse av bruks- og eiendomsrett, allmenningsrett, beiterett, hevd og alders tids bruk tilpasset samiske forhold, Selbu- og Svartskogdommen, god tro og sedvaner, grenser, løsning av interne rettvister innen reindriften.
- Den samiske reindriften plass i det norske samfunn, reindriftspolitikken tredelte målsetting, Reindriftslovens formål og virkeområde.
- Reindriftsrettens rettslige grunnlag, bevisbyrderegelen og vern mot inngrep, herunder ekspropriasjonsrettslige regler og praksis etter nasjonal rett.
- Reindriften organisering og rettssubjekter, herunder retten til å eie rein, siidaandel, siida og reinbeitedistrikter, Reindriften myndighets- og forvaltningsorganer, reindriftsavtalen, jordskifterettene.
- Reindriftsrettens innhold, herunder retten til å drive reindrift og reindriftsrettens innhold slik den er regulert i reindriftsloven. Aksessoriske rettigheter, alminnelige regler om utøvelse av reindrift, regler om merking av rein.
- Bruksregler i reinbeitedistriktet, beitebruk, reintall, beitetider, distriktsplaner, herunder rettssubjekt ved rettsdannelse og rettserverv, beitegrenser, administrativt og rettslig, Reintallsreduksjon.
- Reglene om ansvar for skade forårsaket av rein, herunder gjerdeholdsregler og gjerdeskjønn.
- Reindriftsrettens rettslige grunnlag, herunder alders tids bruk og samisk sedvanerett, lovgivningens betydning.
- Reindriftsamenes menneskerettslige vern, herunder Grunnloven og annen nasjonal lovgivning, Internasjonale forpliktelser, folkerettens regler om vern av reindriften som samisk kulturbærer (SP 27 og ILO 169 art. 14) inkl. reglene om konsultasjoner.
- Reindriftslovens formål og virkeområde.
- Areal- og beiterettigheter og vilkår for erverv/anerkjennelse av beiterett, herunder rettshistorisk utvikling, kulturhierarkisk oppfatning om rettsdannelse, rettspraksis om ulovfestet rettsdannelse, hevd, alders tids bruk og sedvanerett når erverv av reindriftsrettigheter skal vurderes, bevisbyrderegelen.
- Vern mot inngrep, herunder ekspropriasjonsrettslige regler og praksis etter nasjonal rett og vern mot inngrep etter EMK P1-1.

Commented [MF1]: Pensumdekning: Ravna, Same – og reindriftsrett, s. 111–146/ 35 s. Dette er allerede pensum

Commented [MF2]: I hovedsak en samling av tidligere kunnskapskrav om folkeretten. Nytt er konstitusjonelle spørsmål, men dette er allerede pensum. Pensum: Ravna, Same – og reindriftsrett, s. s. 147–224/ 77 s + Øyvind Ravna, «Samenes rett til reindrift og EMK protokoll 1 artikkel 1» i Retfærd 4/2008 s. 24–45 (22 s.) + NOU 2007: 13 s. 189 – 246 og s. 366–375 (68 s). Dette er allerede pensum

Commented [MF3]: I hovedsak omformulering av eksisterende kunnskapskrav. Pensum: Ravna, Same – og reindriftsrett, s. 225–260/36 s. Dette er allerede pensum

Commented [MF4]: Kunnskapskravet er flyttet opp fra god kunnskap tidligere. Pensum: Ravna, Same – og reindriftsrett, s. 30–36/6 s.) + Meld. St. 32 (2016–2017) s. 39–58/ 20 s. Dette er allerede pensum

Commented [MF5]: Delvis omformulering av eksisterende kunnskapskrav. Pensum: Ravna, Same – og reindriftsrett, s. 261–285/25s.) + (NOU 2007: 13 s. 354 – 365 /12 s. Dette er allerede pensum

Commented [MF6]: Kunnskapskravet er flyttet opp fra god kunnskap. Pensum: Ravna, Same – og reindriftsrett, s. 285–334 /50s. Dette er allerede pensum

Commented [MF7]: Kunnskapskravet er flyttet opp fra kunnskap. Pensum: Ravna, Same – og reindriftsrett, s. 335–362 /28 s. Dette er allerede pensum

Commented [MF8]: Kunnskapskravet er i hovedsak flyttet opp fra god kunnskap. Pensum: Ravna, Same – og reindriftsrett, s. 363–390/ 28 s. Dette er allerede pensum

Commented [MF9]: Kunnskapskravet er flyttet opp fra god kunnskap. Pensum: Ravna, Same – og reindriftsrett, s. 391–406 / 16 s. Dette er allerede pensum

b) God kunnskap om:

- Samisk rettshistorie, herunder eldre samisk samfunnsorganisering, innlemming i de nordiske statene, fornorskingspolitikk, stadielæren og læren om statens grunn, etterkrigstiden og revitaliseringen.
- Reindrifftslovgivningens utvikling, fra anerkjennelse av sedvanerett, via avviklingsperioden og «tålt bruk», fram til lovmessig anerkjennelse som høring.
- Reindrifftsens organisering, herunder reinbeitedistrikter, siida og siidaandel og reindrifftsens myndighets- og forvaltningsorganer.
- Reindrifftsrettens plass i forhold til samfunn og politikk.
- Reindrifftsrettens innhold; herunder retten til å drive reindrift og reindrifftsrettens innhold slik den er regulert i reindrifftsloven.
- Fordeling av beitearealer og bruksregler i reinbeitedistriktet, herunder rettssubjekt ved rettsdannelse og rettserverv, hvordan påvise rettsdannelse internt i reindrifften, alminnelige regler om utøvelse av reindrift, beitebruksregler og reintall. Fastsetting av beitegrenser; administrativt og rettslig.
- Plan- og bygningsloven og samiske spørsmål, generelt om samisk kultur og samfunnsliv i areal- og samfunnsplanleggingen og særlig om hensyn til reindrifften.
- Reindrifftslovens regler om sanksjoner og tvangstiltak.
- Finnmarksloven og rettskartleggingen i Finnmark, herunder finnmarkslovens forvaltningsregler, Finnmarkskommisjonen, Utmarksdomstolen for Finnmark, rettsanvendelsen, herunder kommisjonssakene som er behandlet av Høyesterett, hvordan vurderes samisk bruk og reindrifftsens rettigheter etter rettskartleggingen.
- Reindrift og jordskifte, herunder jordskifteloven og jordskifterettens funksjon i reindrifftssaker, samt prosessreglene for skjønn etter reindrifftsloven. Reglene om reintall og reintallsreduksjon.
- Reglene om ansvar for skade forårsaket av rein, herunder gjerdeholdsregler og gjerdeskjønn, utilsiktede forskjeller i forhold til skade forårsaket av andre beitedyr.

c) Kunnskap om

- Reindrifften i Norge, reindrifftsens naturgrunnlag /arealbruk og behovet for flytting mellom innland og kyst.
- Samiske forhold og samisk reindrift i våre naboland.
- Samerettsutvalgets forslag for rettsavklaring, forvaltning mm. for de samiske områdene sør for Finnmark (NOU 2007: 13), samt statsallmenningsutvalgets forslag (NOU 2018: 11).
- Samerettsutvalgets forslag til endringer i reindrifftsloven (NOU 2007: 13).
- Konvensjoner innen rettsområdet med Sverige og Finland.
- Regler for merking av rein.
- Reindrift og jordskifte, herunder ny jordskiftelov og jordskifterettens funksjon i reindrifftssaker.
- Prosessreglene for skjønn etter reindrifftsloven.

Ferdigheter

Etter bestått spesialfag kan studenten:

- Identifisere og analysere reindrifftsrettslige problemer av teoretisk og praktisk art på en metodisk og etisk forsvarlig måte, og i tråd med grunnleggende rettsprinsipper.

Commented [MF10]: Pensum: Ravna, Same – og reindrifftsrett, s. 45–78 /34 s.). Dette er allerede pensum

Commented [MF11]: Pensum: Ravna, Same – og reindrifftsrett, s. 79–108 /30 s. Dette er allerede pensum

Commented [MF12]: Pensum: Ravna, Same – og reindrifftsrett, 413–434 /22 s

Commented [MF13]: Pensum: Ravna, Same – og reindrifftsrett, 407–412/ 6s. Dette er allerede pensum

Commented [MF14]: Viderefører i noen grad eksisterende ferdighetskrav: «Anvende den reindrifftsrettslige kunnskapen på en måte som gjør dem i stand til å løse rettslige problemstillinger innenfor fagområdet, herunder konflikter om inngrep i beiterettigheter fra det offentlige, konflikter om beitebruk o.l. mellom reineiere og grunneiere/jord/skogbrukere, konflikter om beitebruk o.l. internt i reindrifften, avklare beiterett o.l. under rettsavklaring (i regi av Finnmarkskommisjonen o.a.). Pensum: Ravna, Same – og reindrifftsrett, s. 435–492/ 58 s. Dette er i all hovedsak allerede pensum i faget.

Commented [MF15]: Kunnskapskravet er hentet fra kunnskap. Pensum: Jordskifterettens kompetanse knyttet til interne forhold i reindrifften, Landbruksdepartementet, 2016

Commented [MF16]: Pensum: Ravna, Same – og reindrifftsrett, s. 39–44 /6 s.) + Meld. St. 32 (2016–2017) (s. 10–24/15 s.). Dette er allerede pensum

Commented [MF17]: Pensum: Ravna, Same – og reindrifftsrett, s. s. 36–39/ 4 s.). Dette er allerede pensum

Commented [MF18]: Pensum: Ravna, Same – og reindrifftsrett, s. s. 493 – 502 /10 s. Nært knyttet til kunnskapskravet over om rettsavklaring

Commented [MF19]: Pensum: NOU 2007: 13 s. 770–822 / s. 53 s. Dette er allerede pensum

Commented [MF20]: Pensum: (Meld. St. 32 (2016–2017) (s. 59–61 /3 s.). Dette er allerede pensum

- Forstå den rettslige betydningen av samisk sedvaner, sedvanerett og tradisjonell naturbruk, herunder forstå hvorfor reglene om hevd og alders tids bruk må vurderes ut fra egne-tilpassede kriterier når samiske rettskrav/reettsdannelse skal vurderes.
- Anvende den reindriftsrettslige kunnskapen på en måte som gjør vedkommendedem i stand til å løse rettslige problemstillinger innenfor fagområdet, herunder konflikter om inngrep i beiterettigheter fra det offentlige, konflikter om beitebruk o.l. mellom reineiere og grunneiere/jord/skogbrukere, konflikter om beitebruk o.l. internt i reindriften, avklare beiterett o.l. under rettsavklaring (i regi av Finnmarkskommisjonen o.a.).
- Vurdere når et inngrep i arealer eller reintall kan komme i konflikt med de folkerettslige bestemmelsene om vern av kultur og eiendom.
- Vurdere siidaers rettslige stilling i rettskonflikter, samt andre problemstillinger som berører reindriftssamer.
- Anvende konsultasjonsreglene staten er forpliktet av overfor samene etter nasjonal og internasjonal rett.
- Vurdere grunnlag for rettsvern av beitearealer, kultur og næringsmessige interesser der det er relevant, herunder reindriftsutøvers/siidaers rettslige stilling i rettskonflikter, samt andre problemstillinger som berører reindriftssamer.

Generell kompetanse

Etter bestått spesialfag kan studenten:

- Anvende de ovennevnte kunnskapene og ferdighetene i reindriftsrett individuelt og i samarbeid med andre,
- Kommunisere resonnementer innenfor reindriftsrett på en tydelig og presis måte, skriftlig og muntlig til fagfellesskapet og allmennheten
- Anvende kunnskaper og ferdigheter tilegnet innenfor reindriftsretten på alle rettsområder og til alle arbeidsoppgaver og prosjekter hvor det er relevant
- Identifisere og reflektere over yrkesetiske dilemma som arbeid med problemstillinger på reindriftsrettens område særlig kan lede til, og håndtere disse på en forsvarlig måte